

Povinnosti domácností pri pripájaní fotovoltaických systémov

1. Postup a povinnosti domácnosti ako výrobcu elektriny pred pripojením zdroja

Postup pre pripojenie malého zdroja do 10,8 kW, lokálneho zdroja a výrobného zdroja upravuje prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy, na ktorého vymedzenom území sa zdroj plánuje pripojiť.

Stredoslovenská distribučná

https://www.ssd.sk/vyrobcovia-elektriny?page_id=3900

Západoslovenská distribučná

<https://www.zsdis.sk/Uvod/Online-sluzby/Fotovolticka-poradna#Pred-pripojenim>

Východoslovenská distribučná

<https://www.vsds.sk/edso/domov/vyrobcovia-elektriny/pripojenie-zdroja/>

Základné povinnosti domácnosti ako výrobcu elektriny pred uvedením malého zdroja do prevádzky

- Zaslanie žiadosti o uzatvorenie **zmluvy o pripojení malého zdroja**, získanie kladného stanoviska k rezervovanej kapacite a uzatvorenie zmluvy o pripojení.
- Ak sa žiadateľ rozhodol dodávať vyrobenú a nespotrebovanú elektrinu do distribučnej sústavy (napr. virtuálne batérie), je potrebné aby uzatvoril **zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny** a mal zabezpečenú zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu s elektrinou.
- Zaslanie oznámenia o termíne uvedenia malého zdroja do prevádzky prevádzkovateľovi distribučnej sústavy.

UPOZORNENIE:

Neoprávnené dodávanie elektriny do sústavy je podľa Zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike zakázané. Ak prevádzkovateľovi sústavy vznikne škoda, túto škodu je povinný zaplatiť účastník trhu, ktorý neoprávnene dodával elektrinu do sústavy.

Za neoprávnené dodávanie elektriny sa považuje:

- pripojenie zariadenia na výrobu elektriny bez uzavretej zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy alebo v rozpore s uzavretou zmluvou,
- dodávka elektriny užívateľom sústavy bez zmluvy o prevzatí zodpovednosti za odchýlku, bez určeného meradla alebo meranej určeným meradlom,
- dodávanie elektriny výrobcom elektriny bez zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny.

2. Oznamovacie povinnosti domácnosti po pripojení zdroja

- a) **Zaslanie oznámenia o prevádzke malého zdroja prevádzkovateľovi distribučnej sústavy**
Výrobca elektriny z malého zdroja doručí prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, na ktorého vymedzenom území sa malý zdroj nachádza, oznámenie o prevádzke malého zdroja do 5 pracovných dní od uvedenia malého zdroja do prevádzky, najneskôr však do skončenia platnosti stanoviska PDS k rezervovanej kapacite.

Oznamovacia povinnosť vyplýva z § 4a, odsek 6 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby. Táto povinnosť platí aj pre malý zdroj striedavého napätia, ktorý je galvanicky oddelený od distribučnej sústavy,

t. j. ostrovný zdroj striedavého napätia, alebo zdroj striedavého napätia, ktorý má nastavené nulové prietoky a býva nesprávne označovaný ako ostrovný systém. Ostrovný zdroj jednosmerného napätia, t. j. fotovoltaických systém na priame využitie elektriny bez meniča využívaný napríklad na ohrev pitnej vody, túto povinnosť nemá.

b) Zaslanie oznámenia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

Oznamovacia povinnosť voči Úradu pre reguláciu sieťových odvetví sa v zmysle § 4, odsek 9 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike na výrobu elektriny v zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 11 kW od roku 2022 nevzťahuje. Pre vyššie výkony a činnosti podľa zákona oznamovacia povinnosť platí.

3. Kedy nemusí domácnosť platiť spotrebnú daň za výrobu elektriny

V zmysle zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálnej oleja v znení neskorších predpisov:

Elektrina vyrobená z obnoviteľných zdrojov v zariadení **s inštalovaným výkonom do 10 kW je oslobodená od spotrebnej dane z elektriny.**

Pri zariadeniach **s inštalovaným výkonom vyšším ako 10 kW** sa uplatňuje § 7 zákona, podľa ktorého je od dane oslobodená elektrina vyrobená z obnoviteľného zdroja, ak sa jej výroba preukáže zárukou pôvodu elektriny, a ak ide o výrobu elektriny v solárnom zariadení, veternej elektrárni, v zariadení na využitie geotermálnej energie, vo vodnej elektrárni, v zariadení na využitie biomasy alebo výrobku vyrobeného z biomasy. Pri zariadeniach s výkonom vyšším ako 10 kW **sa neplatí spotrebná daň len v takom prípade, ak má výrobca záruku pôvodu.** Vo všetkých ostatných prípadoch sa spotrebná daň z elektriny platí.

Záruku pôvodu energie upravuje § 8a zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zárukou pôvodu elektriny je doklad preukazujúci, že elektrina bola vyrobená v zariadení na výrobu elektriny zo zdroja uvedeného v záruke. Vydáva ju Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou (OKTE, a. s. <https://www.okte.sk/sk/>), ktorý tiež v elektronickej evidencii vedie účty žiadateľov a eviduje aj ďalšie skutočnosti. Záruku pôvodu možno použiť do 12 mesiacov od dátumu výroby a vydáva sa v hodnote 1 MWh alebo jej celých násobkov. Činnosti OKTE spojené so zárukami pôvodu z obnoviteľných zdrojov energie sú spoplatnené. Za zriadenie a vedenie účtu výrobcu sa platí ročná fixná platba a za vydanie záruky pôvodu sa platí tarifa za MWh v súlade s platným cenníkom OKTE.

4. Môže domácnosť nespotrebované prebytky elektriny vyrobené prostredníctvom podporeného zariadenia predávať?

Nie, v prípade elektriny vyrobenej v zariadení podporenom z projektu Zelená domácnostiam nie je predaj prebytkov povolený. Podobne ako pri predchádzajúcich projektoch aj naďalej platí, že domácnosť je pri predaji prebytkov povinná nahradiť SIEA sumu, alebo jej časť vyplatenú na základe poukážky. V prípade, že domácnosť predáva nespotrebované prebytky elektriny, vykonáva hospodársku činnosť. Keďže na subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, došlo by takýmto predajom počas platnosti Zmluvy o poskytnutí príspevku a užívaní

zariadenia k porušeniu predmetného ustanovenia. Zámerom je podporiť domácnosti pri využívaní obnoviteľnej energie pokrývajúcej ich spotrebu a nie predaj.

Aktualizované 15.7.2024, V2